

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. február 12.

1. Megismételt berlini szövetségi választások – egy képviselői hellyel kisebb lett a Bundestag

Vasárnap tartották meg a 2021-es berlini szövetségi választás részleges megismétlését, melyet az Alkotmánybíróság rendelt el a 2021 szeptemberi (Berlinben egyszerre rendeztek ekkor szövetségi parlamenti, tartományi, helyi tanácsi, képviselő-testületi választásokat) voksolást övező számos visszás kérdés miatt. Bár a megismételt választás csak csekély mértékben befolyásolja a berlini összeredményt – mivel a most vasárnap leadott szavazatokat beszámították a 2021-ben leadott szavazatokba – mégis érezhető hatással járnak az országos politikai színtérre.

Ezek közül a legfontosabb, hogy a részlegesen megismételt választások hatására egy hellyel, 735 főre csökkent a Bundestag képviselői helyeinek száma. Az FDP által elveszített mandátum révén a párt Bundestag-frakciója immár csak 91 főt számlál majd, míg a többi párt esetében a mandátumok száma változatlan marad. Bár az SPD Berlinben veszített egy mandátumot, Alsó-Szászországban – a kiegyensúlyozó mandátumok rendszere révén – nyert egyet. A Zöldek és a Baloldali Párt szintén veszített egy-egy mandátumot Berlinben, de Észak-Rajna-Vesztfáliában és Hessenben hasonló módon nyertek egyet-egyet. Mindez azt jelenti, hogy országos szinten az erőviszonyok döntően nem változnak. A szövetségi választásokhoz képest kis választói részvétel mellett megtartott voksolás – mindössze a szavazatra jogosultak 51%-a járult az urnákhoz (ami az érvényes 2021-es részeredményekkel együtt összesen 69,5%-os eredményt jelent – 1990-óta a legalacsonyabb választási részvételt eredményezve) – ellenére a százalékos változások jelzésértékűek. Míg az ellenzéki CDU és az AfD Berlinben újabb szavazatokat szerzett, addig az SPD és az FDP szavazatokat veszített. Ezzel szemben a Zöldek nagyságrendileg meg tudták őrizni korábbi eredményüket.

Az összesített 2021-es és 2024-es részeredmények alapján Berlinben továbbra is az SPD a legerősebb párt 22,2%-kal (-1,2%), amelyet szorosan követnek a Zöldek 22%-kal (-0,3%). A CDU 17,2%-ra erősödött (+1,3%). Az AfD 9,4%-ra emelkedett (+1%), és megelőzte az FDP-t, amely 8,1%-ra esett vissza (-0,9%). A Baloldali Párt 11,55%-kal gyakorlatilag megőrizte a 2021-es választásokon elért eredményét (+0,1%). Az alacsony részvétel miatt azonban Berlin tartomány négy képviselői helyet veszített, és a jövőben csak 25 politikus fogja képviselni a Bundestagban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Folytatódik a CDU politikai helykeresése

Továbbra sem körvonalazódik, hogy mely politikai elképzelés és stratégia mentén kíván a szövetségi ellenzéki létből magabiztos kormányváltó erővé előlépni a CDU. Friedrich Merz elnöksége alatt a párt mindezidáig nem tudta levetkőzni a poszt-merkeli létben a CDU-t jellemző ideológiai és politikai bizonytalanságot. A kormánypártok mélyrepülése mellett a CDU hiába vezeti az országos közvéleménykutatásokat – a párt 30% körüli eredménye, a körülmények figyelembe vételével, messze nem elég a meggyőző előny kivívásához a jelenlegi törvényhozási ciklus felénél.

Ebben a helyzetben nem segítette a bizonytalanság eloszlatását Merz párttagságnak küldött legutóbbi hírlevele azt előző héten, melyben a pártelnök a CDU/CSU lehetséges koalíciós lehetőségeivel kapcsolatos elképzeléseit vázolta fel. Írásában a pártelnök a jelenlegi kormánykoalíció mindhárom pártjával nyitva tartotta az esetleges szövetségekötés lehetőségét, az SPD-t és a Zöldeket nevezve meg lehetséges – alternatív – partnerként arra az esetre, ha az FDP-vel való koalíció nem jöhetne létre, vagy nem bírna megfelelő többséggel. *„Nem különösebben csábító kilátás, de kell egy kormányképes többség”* – írta hírlevelében a pártelnök. Példaként Merz Hessent emelte ki, ahol Boris Rhein tartományi miniszterelnök a választások győzteseként az SPD-vel és a Zöldekkel egyaránt folytatott előzetes koalíciós tárgyalásokat, majd végül a szociáldemokratákkal való közös kormányzás mellett döntött. Amennyiben a hesseni CDU eleve kizárta volna a koalíciót a Zöldekkel – ahogyan azt sok tag és választó követelte – akkor a CDU rosszabb tárgyalási pozícióban lett volna és az SPD sokkal magabiztosabban járulhatott volna egyedüli jelöltként a tárgyalóasztalhoz – érvelt Merz.

Ugyanakkor a CDU és a CSU számos vezető politikusa erős kritikával illette a levél tartalmát. Johannes Winkel, a CDU ifjúsági szervezetének, a Fiatal Uniónak (JU) az elnöke szerint 18 hónappal a parlamenti választások előtt nincs idő koalíciós spekulációkra. Egyúttal leszögezte, hogy meglátása szerint *„egy fekete-zöld koalíció szövetségi szinten meghaladja a politikai képzelet lehetőségeit”*. Mi több Winkel szerint az a Zöld pártra jellemző világnézet, amely a 2010-es években a CDU tagságának egy részére is áterjedt ma Németország számos alapvető problémájának a kiindulásai pontja. *„A fekete-zöld koalíció nem a jövő modellje.”* – jelentette Winkel. Hasonló hangvételben kritizálta a körlevelet Martin Huber, a CSU főtitkára. Huber szerint az ideológiai paternalizmus által meghatározott politikájukkal elsősorban a Zöldek felelősek a Németországban uralkodó rossz hangulatért. *„A CSU és a Zöldek egyszerűen nem illenek össze”*. – nyilatkozta a főtitkár.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Olaf Scholz Washingtonba látogatott

A múlt hét végén rövid washingtoni látogatáson vett részt Olaf Scholz német kancellár. A tárgyalások középpontjában az Ukrajnának folyósított segélyek kérdésköre volt, melyet jelenleg a republikánus többségű amerikai Kongresszus blokkolni igyekszik. Hangsúlyozandó, hogy a háború 2022 februári kezdete óta Németország összesen 28,3 milliárd euró katonai segélyt nyújtott vagy ígért Ukrajnának. A kancellár jelenleg is arra próbálja rávenni az uniós partnereket, hogy adjanak több katonai segítséget Ukrajnának – különösen a gazdaságilag erős országok, mint például Franciaország, Spanyolország vagy Olaszország.

A német kancellár miután találkozott amerikai szenátorokkal az „X” online platformon, hangsúlyozta, hogy *„Ukrajnának minden támogatásra szüksége van ahhoz, hogy megvédje magát az orosz agresszióval szemben.”* „Jó volt” mindkét oldal szenátoraival beszélgetni – tette hozzá Scholz a

bejegyzésében. A német kancellár a washingtoni látogatása során kiemelte, hogy tervei között szerepel a héten megrendezésre kerülő müncheni biztonságpolitikai konferencián való részvétel, és az esemény kapcsán szándékozik találkozni további amerikai politikusokkal is.

A Fehér Házban Joe Biden amerikai elnök is fogadta a német kancellárt. Az egyeztetést követően Scholz hangsúlyozta az Egyesült Államok és Németország kapcsolatának „rendkívüli fontosságát”. A megbeszélés után a német kancellár kiemelte az is, hogy Németország és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok jelenleg „*olyan intenzívek, szorosak és barátságosak*”, mint „*valószínűleg hosszú évek és évtizedek óta nem voltak*”. Biden elnök a találkozót követően felháborodásának adott hangot amiatt, hogy továbbra sem sikerült a kongresszuson keresztül a legújabb – többek között Ukrajnának – szánt katonai segélyről szóló törvényjavaslatot. A javaslatot, amely 88,5 milliárd euró (95,34 milliárd dollár) katonai segélyt irányoz elő Ukrajnának, Izraelnek és Tajvannak, a Szenátus már megszavazta, ugyanakkor a képviselőház leszavazta azt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Szélsőséges mozgalomnak minősítette a bíróság az AfD ifjúsági szervezetét

A kölni közigazgatási bíróság a hét eleji döntésével továbbra is fenntartotta a Junge Alternative (JA), az AfD ifjúsági szervezetének szélsőséges politikai mozgalomként való minősítését. Az ítélet alapján a német Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal továbbra is titkosszolgálati eszközökkel figyelheti meg és gyűjthet információkat a szervezetről. A bíróság indoklása szerint a JA jelentős mértékben folytat, elsősorban muszlim- és idegenellenes, agitációt, vitatja a német állam demokratikus alapelveit, a német társadalom egyes tagjainak közösségből való kizárását kívánja elérni, továbbá aktív kapcsolatot tart fenn más szélsőjobboldali szervezetekkel. A Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal már 2019-ben potenciálisan szélsőjobboldali szervezetként kategorizálta a JU-z, mely döntés ellen való fellebbezést a kölni közigazgatási bíróság 2022 márciusában elutasította. Egy évvel később – vizsgálati eredményekre hivatkozva – a hivatal további szintet lépve, immár deklaráltan szélsőjobboldali szervezetként jelölte meg a JA-t. A döntés ellen, mind az ifjúsági szervezet, mind az anyapárt fellebbezést nyújtott be, amelyet azonban mostani döntésével a bíróság elutasított. Mindazonáltal a kérdés még nem tekinthető lezártnak – az ítélet ellen a JA még fellebbezhet Észak-Rajna-Vesztfália tartomány münsteri felsőbb közigazgatási bíróságán.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Kormánymegállapodás az új erőmű-stratégiáról

Hosszú belső egyeztetési folyamatot követően a német szövetségi kormány megállapodott az új gáz-hidrogén erőművek németországi építésének stratégiájáról. Hárompárti tárgyalásokat követően Olaf Scholz szövetségi kancellár, Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter és Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter „*megállapodott az erőművi stratégia legfontosabb elemeiről, valamint a további projektek specifikációiról*” – jelentette be a német kormány. A közlemény szerint a stratégia célja, hogy megteremtse a keretet modern, rugalmas felhasználású és éghajlatbarát erőművekbe történő beruházásokhoz, amelyek a jövőben képesek hidrogénnel is működni.

A stratégia alapján a kormány összesen legfeljebb tíz gigawattnyi gáztüzelésű erőművi kapacitás építésére kíván pályázatot kiírni, melyek esetében 2032-ben határoznák majd meg, hogy 2035 és 2038 között mikor állítják át azokat teljesen hidrogén felhasználására. A finanszírozást az éghajlatváltozási és átalakítási alapból, egy speciális szövetségi alapból oldaná meg a kormányzat. Nem hivatalos információk szerint a projekttel kapcsolatos költségek mintegy 16 milliárd eurót tehetnek majd ki a következő 20 év alatt. Az energiaágazat képviselői pozitívan nyilatkoztak a megállapodásról. „A gordiuszi csomót” most már sikerült átvágni – jelentette ki az 50Hertz áramhálózat-üzemeltető vezetője, Stefan Kapferer. Kapferer meglátása szerint fontos szempont lesz még az új erőművek országos elhelyezkedése is, hiszen ezek regionalizálása fontos hozzájárulást jelent ahhoz, hogy a villamosenergia-ár rendszerköltségeit kordában lehessen tartani. Csak így lehet megtakarítani a hálózatbővítésből és a villamosenergia-termelők termelési kapacitásába való beavatkozásokból eredő költségeket – véli a szakember.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Diákszervezetek nyílt levele: erősödő radikalizáció a német egyetemeken

A német egyetemeken egyre inkább a „nyugatellenes radikalizálódás helyévé” válnak – fogalmazták meg figyelmeztető közös nyílt levelükben a JSUD (*Jüdische Studierendunion Deutschland*/Németországi Zsidó Diákszövetség) és az RCDS (*Ring Christlich-Demokratischer Studenten*/Kereszténydemokrata Diákok Köre – Németország legrégebbi, konzervatív-liberális értékrendet valló diákszervezete) diákszervezetek vezetői. Egyúttal felhívva a figyelmet, hogy a Közel-Keleten kialakult háborús helyzet hatására a zsidó diákok elleni fizikai támadások és Izrael-ellenes tüntetések jellemzik az egyetemeken mindennapjaikat.

A levél szerzői szerint mára tarthatatlan helyzet alakult ki számos német felsőoktatási intézményen. *„A demokratikus elveket támogató tüntetőtársak kizárása a rendezvényekről, Izrael létjogosultságát megkérdőjelező ellentüntetések és a zsidó diákok elleni fizikai támadások jellemzik az egyetemeken folyó mindennapi diskurzust.”* – fogalmaztak a kiáltványban. Az egyesületek egyúttal felkínálják hívni a figyelmet a szélsőséges diákok növekvő befolyására is. Ahogy fogalmaznak: *„Egyetemünknek a szabad eszmecsere és vita színhelyének kell lennie. Sajnos egyre inkább a nyugatellenes radikalizálódás helyévé válnak.”*

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Németország is elkötelezte magát a vörös-tengeri katonai szerepvállalás mellett

A „Hessen” fregatt térségbe vezénylésével Németország is előzetesen csatlakozott az EU által a vörös-tengeri kereskedelmi hajózás védelmére életre hívott katonai misszióhoz, melynek célja a jemeni Houthi milíciák támadásainak az elhárítása. Német sajtóértesülések szerint az „Aspides” névre keresztelt misszió részleteiről már döntöttek az EU tagállamok, azonban az informális megállapodást az EU-tagok külügyminisztereinek február 19-i brüsszeli ülésén még hivatalosan is jóvá kell hagyni majd. A „Hessen” bevetését ezután a német kormánynak is el kell rendelnie, illetve a Bundestagnak is meg kell adnia a szükséges felhatalmazást. Sajtóértesülések szerint fentiekre legkésőbb a hónap végéig sor kerül majd. A célterület messzesége miatt mindenestre a Német

Haditengerészet egyik legütőképesebb egységének számító „Hessen” már az előző héten kihajózott wilhelmshaveni bázisáról.

Jan Christian Kaack, haditengerészeti felügyelő a sajtónak nyilatkozva felhívta a figyelmet a küldetés különlegesen veszélyes jellegére. *„A közvetlen és közvetett támadások teljes spektrumára számítunk. Ez a nagy hatótávolságú ballisztikus rakétáktól kezdve a normál tengeri rakétákon át a drónokig és mikrodrónokig, valamint a távirányítású, kamikaze üzemmódban működő felszíni egységekig terjedhet.”* – jelentette ki Kaack.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

8. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

A német kormánykoalíció munkáját nehezítő belső- és külső kihívásokról nyilatkozott igazgatónk, Bauer Bence a Fix Tv Enigma című műsorában.

A teljes beszélgetés megtekintéséhez kattintson a [Fix TV Youtube-csatornájára](#).

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Pétert a Magyar Katolikus Rádió Kerengő című külpolitikai műsorának vendége volt. A beszélgetés témája a lengyelországi belpolitikai csatározások voltak.

A teljes beszélgetés megtekinthető a [Magyar Katolikus Rádió Facebook oldalán](#).

Igazgatónk, Bauer Bence a Kossuth Rádióknak beszélt az európai gazdasági intézkedésekre adott uniós és németországi reakciókról.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu